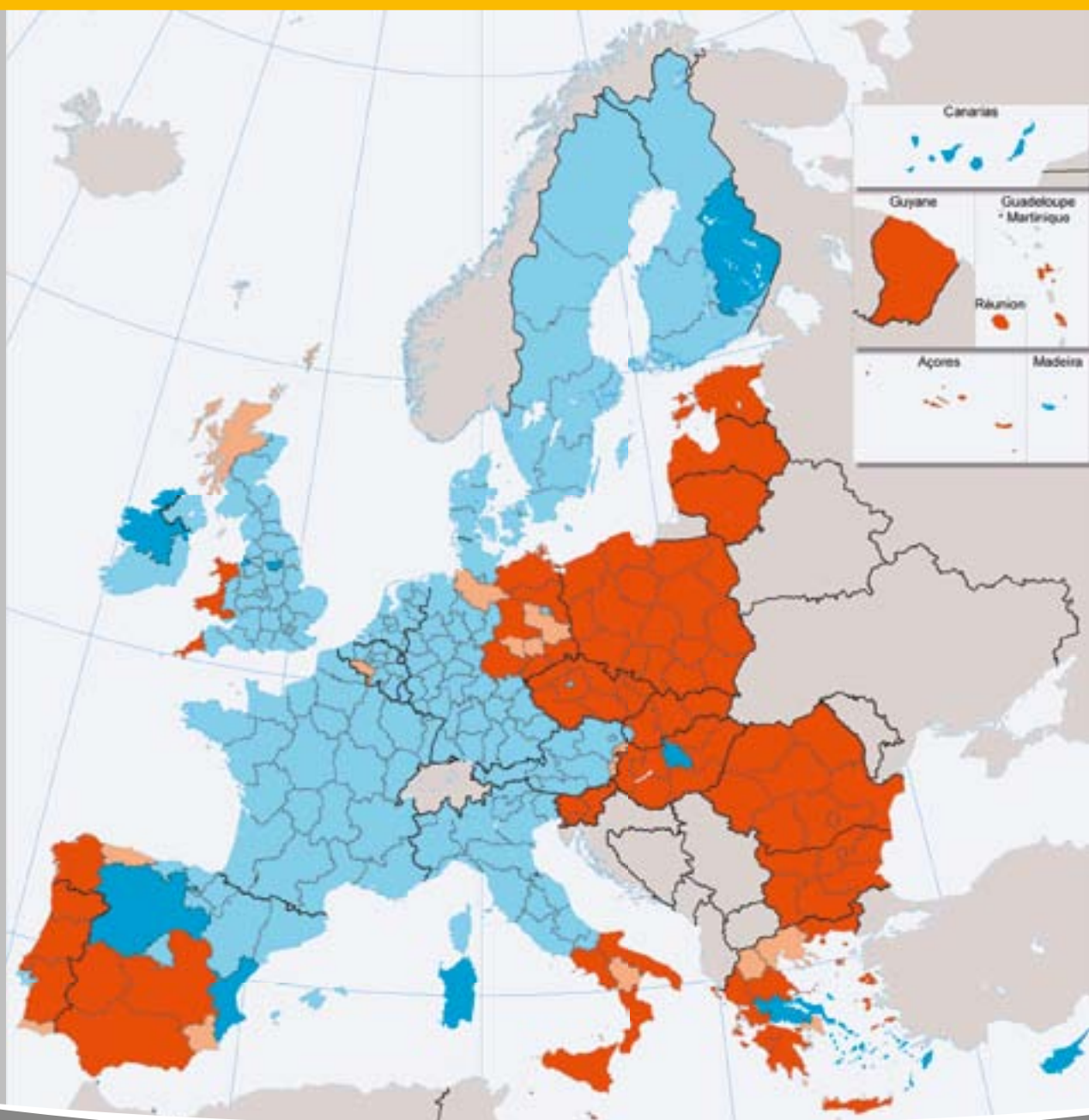

Sistemul de control al politicii de coeziune

Cum funcționează acesta în perioada bugetară 2007-2013

Cuprins

Cuvânt înainte	3
1. Introducere: Politica de coeziune – Fonduri, activități și bugete în perioada bugetară 2007-2013	5
2. Sistemul de livrare și control	6-7
3. Cum operează sistemul de control	8-11
4. Sistemul de control în ordine cronologică – cum sporește fiabilitatea	12-13
5. Ce se întâmplă atunci când apar probleme	14-15

Manuscris finalizat în octombrie 2009.

© Uniunea Europeană, 2009

Reproducerea este autorizată doar dacă sursa este menționată.

Tipărit în Belgia

OFICIUL PENTRU PUBLICAȚII AL UNIUNII EUROPENE

L-2985 Luxembourg

DOI: 10.2776/79356

Fotografii: paginile 6, 7, 10, 11, 13, 14 © Istockphoto.

Editor: Raphaël Goulet, Comisia Europeană, Direcția Generală Politica Regională.

Această broșură este publicată în 22 limbi oficiale ale Uniunii Europene.

Opiniile exprimate în această publicație sunt cele ale autorului și nu le reflectă în mod necesar pe cele ale Comisiei Europene.

Paweł Samecki

Comisar pentru
Politica regională

Vladimir Špidla

Comisar pentru
Ocuparea forței de
muncă, afaceri sociale
și egalitate de șanse

Cuvânt înainte

Programele politicii de coeziune cofinanțate de bugetul UE, ajută la transformarea economiilor regionale și naționale prin investiții în infrastructură, dezvoltarea afacerilor, instruire, inovație și mediu; aceste programe oferă o dezvoltare durabilă și contribuie în mod semnificativ la crearea de locuri de muncă.

Unul dintre factorii-cheie ai succesului acestei politici este sistemul decentralizat al sistemului său de livrare. Programele sunt gestionate la nivel regional și local, astfel încât proiectele selectate răspund priorităților la aceste niveluri. Dar acest fapt este asociat cu un risc mai ridicat de control deoarece crește numărul organismelor implicate, iar lanțul de control este mai lung.

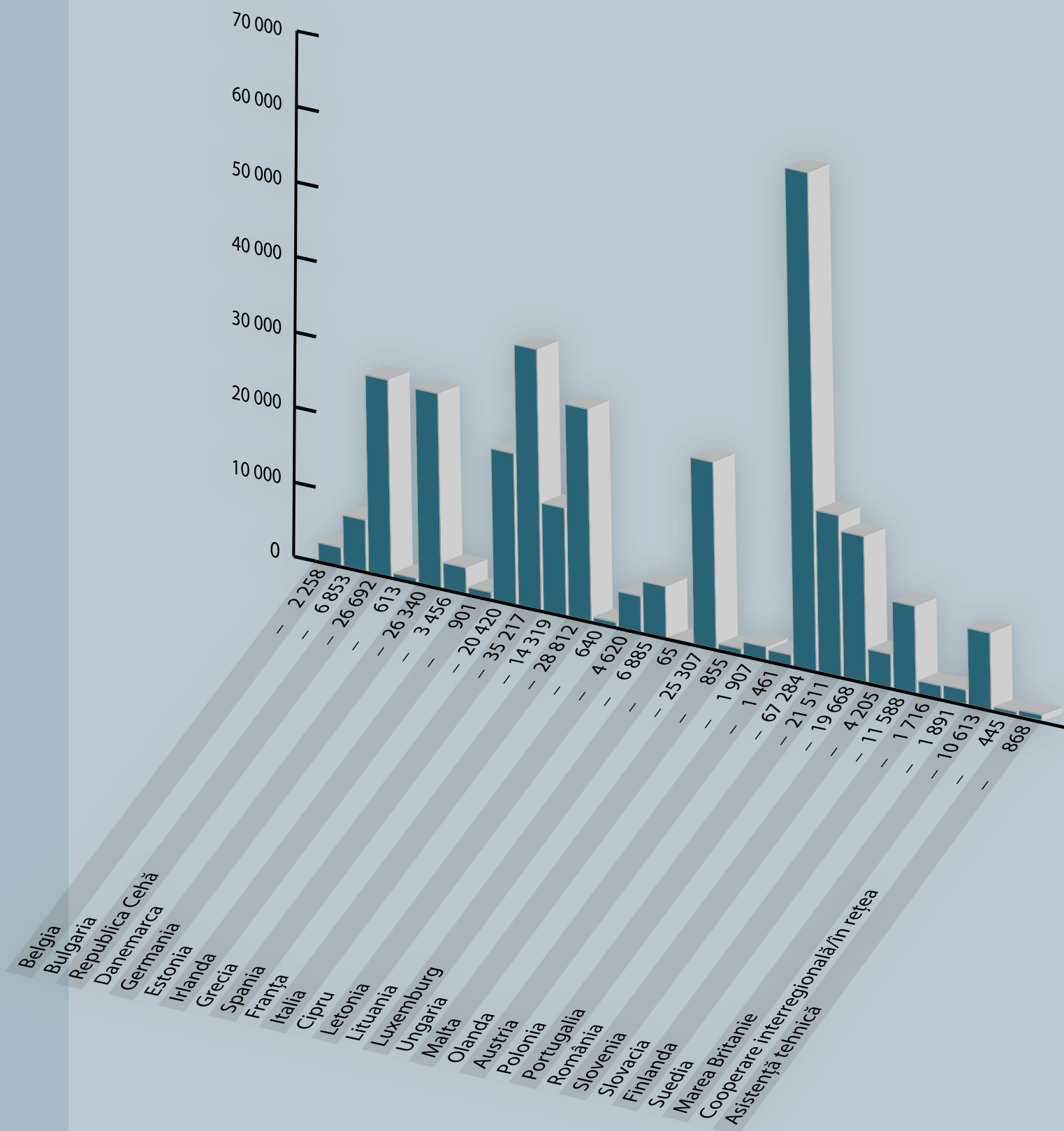
Pentru a ne asigura că banii contribuabililor UE sunt utilizați în mod corect, trebuie pusă la punct o bună pregătire și îndrumare, pentru a ne asigura că toți actorii înțeleg în mod corespunzător legile aplicate. De asemenea, trebuie să existe controale eficiente pentru a detecta și corecta erorile și a împiedica încercările de fraudă.

Suntem convinși că odată cu beneficiile unui cadru legal mai clar și mai puternic pentru programele din perioada de programare 2007-2013, Comisia și statele membre împreună, pot face ca sistemul de control al politicii de coeziune să funcționeze mai eficient, pentru a atinge standardele așteptate de contribuabilii UE și monitorizate de către Parlamentul European.

Paweł Samecki

Vladimir Špidla

Alocarea de fonduri UE pentru Politica de coeziune în 2007-2013 de către statele membre, în milioane de euro

1

Introducere: Politica de coeziune – Fonduri, activități și bugete pe perioada 2007-2013

Finanțarea politicii de coeziune se va efectua printr-un program operațional, prin trei fonduri:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER), care finanțează proiecte de infrastructură, investiții în mediu, reconstrucție urbană, dezvoltare economică locală, incluzând întreprinderi mici și mijlocii și cooperarea transnațională și interregională;
- Fondul Social European (FSE), care finanțează instruirea, îndeosebi a grupurilor sociale dezavantajate, fără un loc de muncă, precum și dezvoltarea sistemelor educaționale și de pregătire profesională;
- Fondul de Coeziune, un instrument separat, cu reguli speciale, utilizat la finanțarea transporturilor și infrastructurii de mediu.

347 410 de miliarde de euro din finanțarea Uniunii Europene – sau în jur de 50 de miliarde pe an, o treime din bugetul UE – sunt disponibile pentru ca statele membre să reducă disparitățile în dezvoltarea regională și socială în perioada perspectivei financiare 2007-2013.

FEDER și FSE sunt „fondurile structurale” originare și sunt utilizate pe tot teritoriul Uniunii Europene. Fondul de Coeziune a fost înființat în 1992 și este limitat la țările cu un VNB sub 90 % din media celor 25 de state membre ale UE pe perioada 2001-2003. Alocațiile bugetare ale politicii de coeziune pe stat membru depind de populație și de PIB-ul național.

2

Livrarea și sistemul de control

Livrarea decentralizată necesită un sistem de control integrat, pe mai multe niveluri

Cheltuielile politicii de coeziune sunt gestionate de Comisie în parteneriat cu cele 27 de state membre, printr-un sistem denumit „gestionare repartizată”. Acesta reprezintă un element esențial al unei politici decentralizate, în care statele membre și regiunile preiau rolul principal în luarea deciziilor în privința utilizării fondurilor și în asumarea responsabilității pentru o administrare corespunzătoare. În cadrul statelor membre, sute de organizații sunt implicate în gestionarea diferitelor părți ale programelor operaționale, iar mii de beneficiari implementează proiecte individuale. Comisia are un rol de supraveghere pentru a se garanta că aceste cheltuielile sunt în concordanță cu prioritățile strategice stabilite și regulamentele financiare. Comisia este responsabilă prin Tratatul CE de executarea corespunzătoare a bugetului. Două din departamentele sale dețin principala responsabilitate în supravegherea cheltuielilor politicii de coeziune, și anume Direcțiile Generale Politica Regională și Ocuparea forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de Șanse.

Obiectivele și prioritățile în utilizarea fondurilor sunt stabilite prin programe operaționale individuale la nivel național sau regional, negociate între Comisie și fiecare stat membru și aprobate de către Comisie. Există 316 programe operaționale pe perioada 2007-2013. Autoritățile responsabile cu programele selectează proiecte în vederea atingerii obiectivelor stabilite la care contribuie fondurile. Pe parcursul acestei perioade statele membre declară cu regularitate către Comisie cheltuielile programelor, iar Comisia rambursează contribuția UE stabilită. Beneficiarii trebuie să pună în aplicare proiectele până la sfârșitul anului 2015 și să prezinte cheltuielile. Autoritățile responsabile prezintă apoi cererea de finanțare finală, iar programul se încheie cu plata finală către statul membru respectiv.

Regulile și condițiile necesită controale eficiente, precum și măsuri de prevenire

Finanțarea proiectelor în cadrul unui program operațional este supusă anumitor reguli și condiții, stabilite atât la nivel UE, cât și la nivelul statului membru respective. Aceste reguli sunt stabilite pentru a garanta valoarea banilor, o gestionare adecvată a programelor și concordanță cu politicile comunitare.

Aceste reguli guvernează în particular:

- locația și tipul activităților cofinanțate;
- criteriile de selecție ale proiectelor;
- evaluarea raportului costuri-beneficii și a potențialul câștig adus de proiect;
- perioada pe parcursul căreia pot fi necesare cheltuielile;
- proporția minimă de cheltuieli necesară pentru proiecte ce servesc prioritățile UE, cum ar fi inovația, crearea de locuri de muncă și protecția mediului;
- activități sau categorii de costuri excluse sau restrânse;
- reținerea documentelor de promovare pe perioade minime în scopul auditului;
- publicitate adecvată;
- oferte de licitații competitive, evaluare economică, socială și de impact asupra mediului și conformitate cu regulile privind ajutorul acordat de stat, unde este cazul.

Sunt regulile prea complexe?

Cele mai multe reguli detaliate privind acceptabilitatea sunt fixate la nivel național, ceea ce înseamnă că statele membre se pot asigura că acestea sunt clare și la obiect, astfel încât să fie aplicate și înțelese în mod adecvat de către beneficiari.

Comisia a întreprins o analiză a legislației, împreună cu experți naționali, pentru a identifica posibile „simplificări”. S-au făcut unele schimbări ale regulamentelor în a doua jumătate a anului 2008 și prima jumătate a lui 2009, iar alte propuneri vor fi adoptate până la sfârșitul anului.

Este însă inevitabil un anumit grad de dificultate, atât din cauză că este necesar să se garanteze că cele 347 de miliarde de euro sunt utilizate în scopurile propuse, cât și din cauză că trebuie aplicate regulile politicilor comunitare, cum ar fi ajutorul de la stat și achizițiile publice.

Prin gestionarea repartizată, statele membre au ca principală responsabilitate controlul cheltuielilor programelor, iar Comisia îndeplinește un rol de supraveghere asupra sistemelor naționale. Diferitele niveluri de control trebuie să fie independente unele față de celelalte pentru a-și putea îndeplini funcțiile în mod corespunzător. În statele membre există trei niveluri de control, iar organele ce corespund fiecărui program sunt Autoritatea de Gestionare, Autoritatea de Certificare și Autoritatea de Audit. Sistemul de control pe mai multe niveluri este integrat pe baza unor responsabilități bine definite pentru diferiții actori, stabilite în mod standard pentru volumul de muncă necesar, precum și sisteme de raportare și mecanisme de informare, astfel încât fiecare nivel de control să fie întemeiat pe baza celui precedent pentru a reduce povara, în special asupra beneficiarilor. Această integrare este denumită abordarea „Auditului unic”.

Măsurile de prevenire fac parte din strategia de control general. Difuzarea informației reprezintă un element esențial al unui management și sistem de control de bună calitate și ajută la prevenirea apariției de probleme și la stimularea conformității.

Printre activitățile de informare, autorităților responsabile cu programele le revine sarcina de a investi în furnizarea de consultanță și pregătirea beneficiarilor și a organismelor implicate în punerea în aplicare a programelor. Comisia, de asemenea, oferă consultanță și pregătire, dar pentru ca acestea să aibă impact, este necesar ca informațiile să fie transmise mai departe, pentru a ajunge la beneficiari.

3

Cum operează sistemul de control

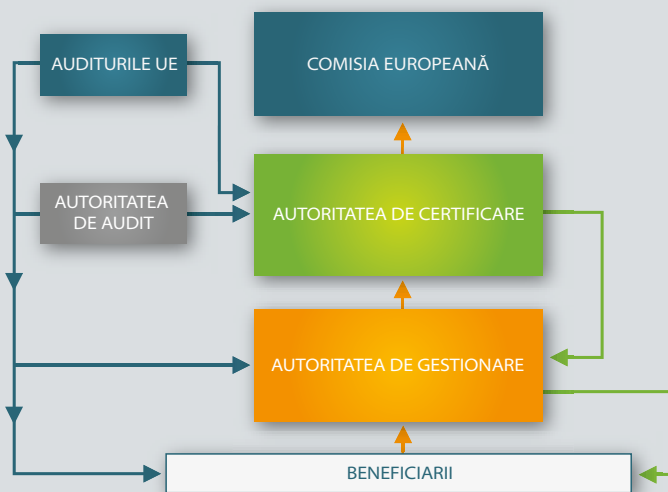
3.1 Funcțiile de control principale – Autoritățile de Gestionare și Certificare

Autoritatea de Gestionare este primul nivel de control și are importanta responsabilitate de a garanta că programul este implementat în mod eficient și corect. Este necesar:

- să se garanteze că operațiile selectate pentru program corespund criteriilor;
- să se ofere consultanță beneficiarilor în privința a ceea ce au de făcut pentru a îndeplini termenii și condițiile de finanțare;
- să se pună la punct și să se opereze controale interne pentru a se verifica dacă cheltuielile prezentate de beneficiari sunt exacte;
- să se corecteze cheltuielile în neregulă descoperite prin retragerea acestora din cererile de plată și recuperarea de la beneficiari a oricărei alocații deja plătite;
- să se monitorizeze punerea în aplicare a programului și să se trimită Comisiei rapoarte anuale cu privire la executarea acestuia, care se discută cu Comisia în ședințele anuale, precum și un raport ce rezumă punerea în aplicare a întregului program.

Controalele din primul nivel – prima linie de defensivă

Controalele zilnice, din primul nivel, ale **Autorităților de Gestionare** – „verificări de management” – reprezintă baza sistemului de control. Acestea constă în verificări exhaustive ale documentelor, cum ar fi liste cu facturi și rapoarte de evaluare sau finale ce însoțesc cererile de plată ale promotorilor de proiect, precum și vizite la fața locului ale proiectelor, selectate prin metoda eşantioanelor. În general, aceste verificări se referă la strângerea de probe în privința respectării investiției de către proiect, a pregătirii sau a altor servicii pentru care s-a plătit și că aceste cheltuieli sunt corecte, corespunzătoare și atribuibile proiectului. Pe timpul vizitelor la fața locului, controlorii verifică aceste elemente, precum și îndeplinirea altor condiții ale finanțării prin inspecții fizice, convorbiri cu personalul și examinarea conturilor și documentelor, inclusiv a celor referitoare la procedurile de licitație.

Notă: săgeata albastră indică fluxul auditurilor, săgeata portocalie indică fluxul cheltuielilor solicitate, iar săgeata verde indică verificările operaționale.

Ce verificări întreprinde Autoritatea de Certificare înainte să certifice cheltuielile către Comisie

Autoritatea de Certificare nu poate să trimită o cerere de plată către Comisie, decât dacă aceasta este convinsă în totalitate că au fost făcute controalele corespunzătoare. Comisia examinează și evaluează toate informațiile primite de la Autoritatea de Gestionare, verificările acestora asupra beneficiarilor și verifică datele privind proiectele în sistemul IT, solicitând lămuriri acolo unde este necesar. De asemenea, ia în considerare rapoartele disponibile ale Autorității de Audit asupra funcționării sistemelor de control. Deși nu trebuie să repete activitatea Autorității de Gestionare, dacă este necesar, Autoritatea de Certificare poate să întreprindă ea însăși verificări suplimentare sau să solicite altora să facă acest lucru.

Cel de al doilea principal nivel de control în statele membre este reprezentat de Autoritatea de Certificare, care are ca funcție certificarea către Comisie, că aceste cheltuieli declarate spre a fi rambursate sunt exacte, ca rezultat al unui sistem contabil sigur, și că sunt în conformitate cu regulile în vigoare, comunitare și naționale. Autoritatea de Certificare primește cererile de cheltuieli de la Autoritatea de Gestionare și face verificări înainte să le includă în cererile de plată certificate trimise Comisiei.

3.2 Rolul auditului

Activitatea de audit la nivel național verifică funcționarea efectivă a controalelor făcute de Autoritățile de Gestionare și de Certificare, cu scopul de a determina dacă există riscul ca cheltuielile în neregulă să fie certificate. Dacă prin activitatea de audit se descoperă deficiențe, auditorii emit recomandări. Ca atare, se furnizează o informare regulată pentru o bună funcționare a sistemelor de gestionare și control. Auditorile făcute de către organele UE examinează funcționarea generală a sistemelor de control naționale. Auditorile, totuși, nu pot compensa controalele ineficiente din primul nivel sau lipsa de verificare ce precedă certificarea cheltuielilor.

Rolul Autorității de Audit – efectuarea de audit creează siguranță

Autoritatea de Audit (sau Autoritățile de Audit) în statele membre deține funcția principală în garantarea siguranței sistemului, prin îndeplinirea de responsabilități importante impuse de regulamente, la începutul unei perioade, pe timpul punerii în aplicare, precum și la finalul acestei perioade.

Rolul Autorității de Audit

Pe parcursul implementării programului, **Autoritatea de Audit** examinează eficiența funcționării sistemelor de control și raportează asupra activității sale printr-un raport de control anual către Comisie, însoțit de un aviz de audit. Activitatea sa este bazată pe o strategie de audit, care este aprobată de către Comisie la începutul punerii în aplicare și apoi actualizată cu regularitate. Pentru activitatea de audit a Autorității de Audit s-a stabilit o metodologie standard bazată pe evaluările sistemelor, susținută de o testare substanțială a cheltuielilor de proiect, declarate pe parcursul unei perioade de referință de 12 luni. Metodologia ce implică eșantioane statistice, permite un nivel reprezentativ a erorilor care să fie determinat pentru fiecare program sau grup de programe, în fiecare an, ceea ce reprezintă un indiciu al unei funcționări eficiente a sistemelor sau necesitatea unor ameliorări. Autoritatea de Audit furnizează Autorităților de Audit și Gestionare, informare cu privire la constatările sale și se asigură că recomandările sale sunt puse în aplicare.

La sfârșitul perioadei de punere în aplicare a programului, Autoritatea de Audit este responsabilă cu declarația finală și raportarea către Comisie.

Rolul Comisiei – supravegherea

La nivel UE, **Comisia** are rolul de a **supraveghea** stabilirea și operarea corespunzătoare a sistemelor de control în statele membre prin:

- conformitatea procedurii de evaluare (a se vedea punctul 4), aprobarea strategiilor de audit și examinarea rapoartelor de control anuale și a avizelor de audit;
- efectuarea de audituri asupra statelor membre pentru a se asigura că sistemele funcționează în mod eficient. Comisia se concentrează asupra credibilității activității Autorităților de Audit, că acestea oferă garanții prin rapoartele lor de control anuale și avize de audit. În plus, are în vedere Autoritățile de Gestionare și/sau Autoritățile de Certificare pentru programele cu risc ridicat;
- monitorizarea informațiilor raportate de către statele membre în privința neregulilor și recuperarea fondurilor plătite în mod excesiv;
- oferirea de consultanță oficială în vederea stabilirii de puncte de referință și a difuzării celor mai bune practici. Problemele de regulament și control sunt discutate în comitetele manageriale alcătuite de reprezentanți ai Comisiei și ai statelor membre (Comitetul de Coordinare a Fondurilor, COCOF), în grupurile de lucru tehnice ale Comitetului consultativ al FSE și în ședințe tehnice cu Autoritățile de Audit; și
- verificarea la închiderea programului dacă finanțarea acestuia este justificată în mod corespunzător.

Comisia supraveghează, de asemenea, gestionarea programelor printr-o evaluare a rapoartelor de execuție anuale, participarea la ședințele comitetelor de monitorizare, unde sunt discutate informații importante cu privire la punerea în aplicare a programelor și cercetarea amănunțită a cererilor de plată.

Serviciile Comisiei în cadrul Direcțiilor Generale Politica Regională și Ocuparea Forței de Muncă au o strategie de audit flexibilă, pentru a se garanta stabilitatea și funcționarea eficientă a sistemelor de control și gestionare pe o perioadă de câțiva ani, bazată pe examinarea informațiilor furnizate de statele membre și rezultatele propriilor audituri.

Acestea furnizează o evaluare a eficienței sistemelor în diferitele state membre și programe în rapoartele anuale de activitate. Programul de audit este stabilit pe baza unei evaluări a riscului ținându-se seama îndeosebi de sumele fondurilor UE în joc și de factorii de risc cu privire la deficiențe cunoscute ale organelor de gestionare și a tipurilor de operațiuni și beneficiari. Dacă nu se iau măsuri prompte de corectare de către statele membre, Comisia poate întrerupe sau suspenda plățile sau aplica corecții financiare pentru a recupera plăți anterioare, care se poate să fi fost acordate (a se vedea punctul 5).

Curtea de Conturi Europeană (ECA) – auditorul extern

O dată pe an, Curtea Europeană de Conturi emite o „Declarație de garanție”⁽¹⁾ cu privire la legalitatea și regularitatea veniturilor și cheltuielilor UE în diferite sectoare bugetare, pe parcursul anului financiar precedent. Evaluările se bazează pe audituri efectuate de către Curte în statele membre și Comisie și publicate în raportul anual al Curții, împreună cu răspunsurile Comisiei.

Pentru a ajunge la evaluarea sa anuală în domeniul politicii de coeziune, Curtea analizează un eșantion reprezentativ de aproximativ 180 de proiecte din statele membre și examinează eficiența sistemelor de control operate în statele membre în privința programului în cauză și activitatea de supraveghere a Comisiei.

3.3 Declarația de garanție (DAS) și descărcarea de gestiune

Parlamentul European și Consiliul examinează cu atenție utilizarea fondurilor UE în procedura anuală de descărcare de gestiune, care durează din noiembrie până în aprilie, după care Parlamentul votează în privința acordării către Comisie a descărcării de gestiune pentru conturi și buget. Raportul anual al Curții, rapoartele speciale și răspunsurile Comisiei reprezintă principala sursă pentru discuțiile cu privire la descărcarea de gestiune. Concluzia evaluării de către Curte a eficienței

sistemelor de control pentru cheltuielile politicii de coeziune pe perioada bugetară 2000-2006, a fost aceea că acestea nu au fost suficient de eficiente, dat fiind un nivel ridicat al erorilor găsite în cheltuielile rambursate. Curtea nu și-a exprimat încă avizul cu privire la eficiența dispozițiilor de control pe perioada 2007-2013. De asemenea, și Parlamentul European și Consiliul (autorități bugetare), în cadrul procedurii de descărcare de gestiune, emit o serie de recomandări adresate Comisiei și altor participanți la gestionarea fondurilor UE. Curtea urmărește punerea în aplicare a acestor recomandări și include observații asupra progresului făcut în rapoartele ulterioare, către autoritățile bugetare.

⁽¹⁾ „DAS”, din franceză „Déclaration d’Assurance”.

De ce nu a primit politica de coeziune un aviz pozitiv de la Curtea de Conturi Europă și ce trebuie făcut?

Cheltuielile politicii de coeziune este unul dintre cele mai complexe domenii ale bugetului, cu un ridicat risc inerent, ceea ce face din controlul eficient o adevărată provocare. Din aceste motive rata de eroare în cheltuielile programelor din perioada 2007-2013 ar trebui să fie mult mai scăzută datorită ameliorărilor în sistemele de gestionare și control în perioada precedentă în multe state membre, datorită unor cerințe de control mai clare și mai stricte introduse în legislație pentru perioada 2007-2013, și datorită verificării instituirii sistemelor printr-un proces de evaluare a conformității, înainte ca vreo plată să fie făcută de către Comisie.

În 2008/2009 Comisia a întreprins un plan de acțiune pentru a accelera ritmul ameliorărilor aduse noilor programe și pentru a se asigura că cheltuielile în neregulă au fost eliminate din programele din 2000-2006, înainte de închidere. Planul de acțiune, care a urmat îndeaproape recomandările Curții de Conturi, are o strategie dublă:

- să ajute statele membre să îmbunătățească verificarea criteriilor de selecție ale cheltuielilor programelor înainte ca acestea să înainteze cereri de plată Comisiei ;
- să se ia măsuri mai dure în a opri plățile sau în a recupera banii, în cazul în care statele membre nu respectă standardele.

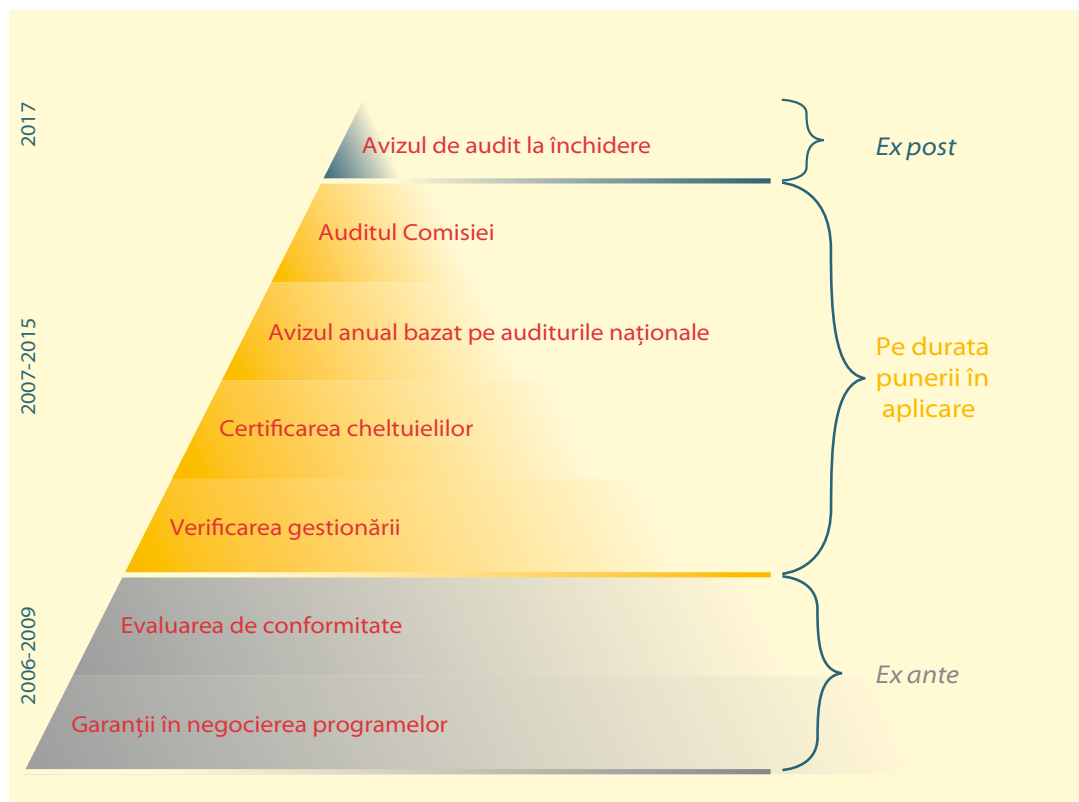
Comisia a pus în discuție punctele de referință în privința ratelor de eroare ce ar trebui folosite de către Curtea de Conturi la evaluarea eficienței sistemelor în diverse domenii ale politicii [a se vedea „Spre o viziune comună privind conceptul de risc tolerabil”, COM(2008) 866]. În ceea ce privește programele politicii de coeziune, ce sunt puse în aplicare pe o perioadă de nouă ani, cu controale ce operează pe mai mulți ani, obiectivul lor este de a se asigura că la închiderea programului, există o rată foarte scăzută a erorii, până la acea dată cheltuielile trecând prin toate nivelurile sistemului de gestiune și control.

4

Sistemul de control în ordine cronologică – cum se formează garantarea

Garantarea eficienței sistemelor de control în prevenirea, detectarea și corectarea neregularităților se formează pe toată perioada desfășurării programelor. Formarea garanției este ilustrată în următoarea diagramă.

Ex ante – instituirea sistemului de control

Pe timpul **negocierilor** în privința programelor operaționale, Comisia se asigură că autoritățile responsabile cu programele sunt desemnate în mod corespunzător și că orice problemă găsită în sisteme în perioada anterioară sunt abordate în mod adecvat. După aprobarea programului, procedurile evaluării de conformitate garantează o instituire satisfăcătoare a sistemelor de control, înainte ca orice cheltuială să fie rambursată. Pe o perioadă de 12 luni de la aprobarea programului, un organism de audit național – adesea Autoritatea de Audit – trebuie să emită un certificat de conformitate cu privire la sistemele de control intern ale programului.

Comisia examinează raportul și avizul **evaluării de conformitate** pentru a se asigura că aceasta este compatibilă și sigură. Numai după ce au fost luate toate măsurile de corectare și Comisia este convinsă că sistemul de control îndeplinește cerințele reglementare, se va demara rambursarea cheltuielilor programului. În perioada de început a programului, Comisia examinează și aprobă și strategia de audit înaintată de Autoritatea de Audit în decurs de nouă luni de la adoptarea programului.

Pe durata punerii în aplicare a programului

Comisia obține garantarea prin certificarea cheltuielilor de către Autoritatea de Certificare (a se vedea punctul 3.1) și din raportul de control anual și avizul de audit al Autorității de Audit (a se vedea punctul 3.2), precum și din rezultatele propriei activități de audit (a se vedea punctul 3.2).

Responsabilitatea statelor membre

Un alt nou element al sistemului de control a fost introdus de către revizuirea din 2006 a Regulamentului financiar ce reglementează fondurile UE. Statele membre, la nivelul corespunzător al administrației lor centrale, trebuie să înainteze până la 15 februarie în fiecare an, o „**Situație rezumativă anuală**” a certificărilor efectuate de către Autoritatea de Certificare și avizele de audit ale Autorităților de Audit referitoare la toate programele din statele membre, din anul calendaristic precedent. Aceasta are scopul de a consolida lanțul responsabilităților între statele membre și Comisie în privința utilizării fondurilor UE prin gestionarea repartizată. Se recomandă ca statele membre să-și exprime opinia cu privire la garantarea oferită de sistemele de gestionare și control și să identifice problemele precum și soluționarea acestora. Situațiile rezumative anuale au fost furnizate prima dată în februarie 2008.

Câteva state membre merg mai departe și furnizează „**Declarații naționale**” în mod voluntar, la nivel politic, care sunt supuse unui audit din partea **Instituțiilor Supreme de Audit Național (SAI)**. Comisia încurajează acest fapt, de vreme ce astfel de declarații pot aduce o contribuție importantă la nivelul de garantare pe care îl are asupra funcționării sistemelor naționale. SAI-urile cooperează cu Curtea de Conturi Europeană pe două niveluri principale: 1. ședințele regulate ale conducerii SAI și ale Curții de Conturi Europene (ECA); și 2. ședințele Comitetului de contact, ale SAI-urilor și ale Ofițerilor de legătură ai Curții de Conturi, stabilite de Comitetul de contact, reprezintă instrumentele cooperării și schimbului de informații/experiență cu privire la probleme specifice. Mai multe informații pot fi găsite pe site-ul web al Curții⁽²⁾.

⁽²⁾ <http://eca.europa.eu/portal/page/portal/cooperation>

Ex post – siguranța rețelei la închiderea programelor

La finalizarea perioadei programelor, Autoritatea de Audit examinează activitatea de audit efectuată și emite un aviz ce evaluează acuratețea și conformitatea regulilor și condițiilor cheltuielilor declarate ale programului, în declarația finală de cheltuieli. În raportul său de închidere, Autoritatea de Audit, oferă detalii ale acțiunilor întreprinse pentru a îmbunătăți sistemele și a corecta cheltuielile în neregulă, ca răspuns la recomandările ce urmează după propria activitate de audit sau cea a Comisiei și a Curții de Conturi Europene. Comisia examinează cu atenție toate declarațiile de închidere și, dacă este necesar, cere mai multe informații sau efectuarea unei activități de audit suplimentare. Aceasta poate efectua audit pe un eșantion de programe după închidere.

Actele justificative trebuie să fie accesibile în vederea auditului de către Comisie, OLAF sau Curtea de Conturi Europeană, timp de trei ani după închidere, de exemplu până în 2017/2018, cu excepția cazului în care s-a utilizat procedura de închidere parțială, ceea ce reduce perioada de reținere a documentelor pentru operațiunile închise, acoperite de declarația de închidere parțială.

5

Ce se întâmplă atunci când se descoperă probleme?

5.1 Corectarea neregulilor este în primul rând o responsabilitate a statelor membre

Nerespectarea regulilor sau condițiilor atașate la finanțarea UE va descalifica în mod normal cheltuielile unui proiect de la rambursare sau îl va clasifica drept „neregular”. Este posibil ca beneficiarul să trebuiască să restituie o parte sau întregul grant obținut, în funcție de natura și gravitatea „neregulii”.

Astfel de „nereguli” sunt corectate prin eliminarea cheltuielii neregularitate din cererile de plată înaintate Comisiei precum și anularea și recuperarea grantului de la beneficiari. Autoritățile statelor membre sunt responsabile în primul rând de executarea corecțiilor și recuperărilor. Comisia intervine numai când se constată că aceste cheltuielile neregularitate nu au fost corectate sau că sistemul de control al unui program nu funcționează, existând, în consecință, riscul ca unele nereguli să nu fie descoperite.

Când autoritățile naționale descoperă și corectează o neregularitate, pot să reutilizeze finanțarea UE alocată în vederea altor proiecte.

Nereguli

Nereguli tipice sunt lipsa de acte justificative (de exemplu, foile de pontaj ale personalului, facturi sau grile de alocare a cheltuielilor generale) care ar trebui ținute în vederea pistei de audit, netaxarea venitului din cheltuielile proiectului, includerea de cheltuieli necorespunzătoare cum ar fi TVA-ul recuperabil și lacune ale cerințelor de achiziții publice.

Doar într-o mică parte a „neregulilor” este vorba de fraudă; majoritatea acestora este datorată neglijenței sau a nefamiliarizării cu regulile. De aceea sunt necesare Autoritățile de Gestionare la finanțarea proiectelor, pentru a se garanta că beneficiarii sunt conștienți de condițiile de finanțare și că au capacitatea de a gestiona și pune în aplicare proiectul propus.

Raportarea neregulilor și corecțiile financiare

Statele membre sunt solicitate să raporteze cazurile în care apar nereguli ce implică mai mult de 10 000 de euro din finanțarea UE, la perioade trimestriale, către Oficiul de luptă anti fraudă al Comisiei, OLAF. O dată pe an acestea trebuie, de asemenea, să furnizeze Comisiei date complete despre toate corecțiile și recuperările financiare pe care le-au efectuat în anul precedent, inclusiv pe acelea aflate sub pragul de raportare către OLAF.

Tendențele în raportarea neregulilor sunt analizate în raportul anual al Comisiei asupra protecției intereselor financiare comunitare stipulate de Articolul 280 al Tratatului. Comisia trebuie, de asemenea, să publice cifrele corecțiilor financiare efectuate de statele membre. Aceste cifre oferă dovezi că sistemele de control ale statelor membre funcționează eficient.

5.2 Ce se întâmplă dacă Comisia descoperă erori în sistemele de control?

Atunci când Comisia deține dovezi ale unor deficiențe semnificative în funcționarea sistemelor de gestiune și control ale statelor membre sau ale unor nereguli în privința unor anumite cereri de plată pe care un stat membru nu le-a putut preveni, descoperi sau corecta, aceasta poate întrerupe sau suspenda oficial plățile către programul în cauză sau deschide o procedură de corecție financiară.

Întreruperea și suspendarea plăților

O întrerupere a plăților pentru perioadă ne-reînnoibilă de până la șase luni poate fi ordonată de directorul general al Direcțiilor Generale Politică Regională sau Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de șanse, de îndată ce există dovezi care să sugereze că există o deficiență gravă de sistem. Plățile sunt reluate odată ce statul membru respectiv a luat măsurile necesare de remediere.

O suspendare a plăților necesită o decizie formală din partea Comisiei și poate continua pe o perioadă nedefinită.

Corecțiile financiare efectuate de Comisie

Comisia poate aplica o corecție financiară printr-o decizie formală. Astfel de decizii implică întotdeauna o reducere netă a finanțării UE a programului, de exemplu, statul membru respectiv nu poate reutiliza finanțarea UE anulată la alte proiecte.

Comisia poate aplica corecții financiare extrapolate în cazul erorilor de sistem și corecții forfetare în cazul deficiențelor de sistem sau a neregulilor al căror impact financiar este dificil de calculat, de exemplu în domeniul achizițiilor publice.

În perioada 2000-2006 (și de asemenea până la sfârșitul anului 2008) au fost efectuate corecții financiare de aproximativ 3,15 miliarde de euro ca rezultat al activității de audit a Comisiei, a OLAF sau a Curții de Conturi, dintre care 2,6 miliarde de euro au fost acceptate și utilizate de către statele membre, restul de 0,55 miliarde fiind aplicate prin decizie formală a Comisiei.

Sistemul de control al Politicii de coeziune Cum funcționează acesta în perioada bugetară 2007-2013

Pentru a afla mai multe...

Mai multe informații detaliate despre sistemul de control al politicii de coeziune și domenii asemănătoare pot fi găsite pe http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_ro.htm

Comisia Europeană, Direcția Generală Politica Regională
Unit B.1 – Comunicare, informare și relații cu țările terțe
Raphaël Goulet
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brussels
Fax +32 22966003
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_ro.htm

Oficiul pentru Publicații

ISBN 978-92-79-09208-4

9 789279 092084